

23.3.6

28b → 29b (חורגו)

1. ובאת אל הפהנים הלויים ואל השפט אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר המשפט: דברים פרק יז פסוק ט
 2. או בכל אבן אשר ימות בה בלא ראות ויפל עליו וימת והוא לא אויב לו ולא מבקש רעתו: במדבר פרק לה פסוק כג
 3. נשיאים ורוח וגשם אין איש מתהלל במתת שקר: משלי כה, יז
 4. מפני וחרב וחרץ שנון איש ענה ברעהו עד שקר: משלי כה, יח
 5. והושיבו שנים אנשים בני בליעל נגדו ויעדהו לאמר ברכת אלהים ומלך והוציאנהו וסקלהו וימת: מלא א כא, י
 6. לא תאבה לו ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך עליו ולא תחמל ולא תכסה עליו: דברים יג, ט
 7. ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמותו: בראשית ג, ג
 8. ועשו ארון עצי שטים אמתים ויחצי ארפו ואמה ויחצי רחבו ואמה ויחצי קמתו: שמות כה, י
 9. ועשית ריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה ריעת תעשה אתם: שמות כז, ז

I Continued analysis of ד' חורגו: משנה ד' (alone)

- a apparently reflecting ר' יוסי agreeing that both חורגו and גיסו are "solo"
 i Rejected: our משנה follows neither
 ii Rather: ר' יהודה claims only חורגו is "solo" (משנה:), ר' יוסי extends to גיסו (~משנה)
 b Final ruling (שמואל) follows ר' יוסי (that only inheriting relatives are פסול)
 i Case: ר' יוסף tried to confirm a שטר with two brothers-in-law signed as עדים (as per ר' יוסי ר')
 1 Support: שמואל ruled like ר' יוסי
 2 Challenge (אביי): perhaps he meant ר' יוסי of the ברייתא (extending "solo" status to גיסו)
 (a) Response: שמואל gave an example of he and נחש (his brother and גיס [they married sisters])
 (b) Counter (אביי): perhaps he meant that as brothers-in-law they were פסולים?
 (c) Solution (ר' יוסף): give the שטר in the presence of ר' מסיירה as per ר' יוסף
 (d) Block: ר' א invalidates a שטר that is מתייב מתוכו (deal failed)

II Final ruling in dispute with ר' יהודה in case of קרוב ונתרחק

- a still invalid (הלכה כר"י: רב)
 b valid (אין הלכה כר"י: ר' יוחנן and ר"נ)
 i Alternate version: ר' יוחנן ruled like ריב"ל (v. 1) that קרוב ונתרחק is כשר
 ii Story: קרובים שנתרחקו – not because הלכה כר"י (it's not), but they didn't respect his דין פסקי

III Source for 'ה' משנה – ר' יהודה's opinion that אוהב (defined as best man, during week – or just day – of wedding) and שונא (defined as someone who hasn't spoken with the בע"ד for 3 days due to enmity) are פסול and רבנן dissent

- a Source: v. 2 – which is extended to אוהב by reason of symmetry
 i דב"ד: one מעוט is used for דיין, other to teach lesson about 2 scholars who always fight – cannot serve on 1

IV משנה ו': process of hearing testimony

- a First: they gather them and frighten them (vv. 5-7)
 b Second: everyone is excused except eldest/greatest; they ask him how he knows that the defendant is חייב to תובע
 i If: he answers that he heard the נתבע admit it – or another told him – this is ignored
 ii But if: he testifies that the נתבע admitted to the תובע in his presence - accepted
 1 Note: this supports רב יהודה who reported רב בשם רב that the לווה must assign and recognize the עדים
 (a) Support: ר' יוחנן's ruling about "hiding witnesses" – if "confessing" לווה responds "just kidding" – פטור – פטור – "just kidding"; if he denies having admitted – he is now a liar (עדים heard him)
 (i) Rejection (רבא): when someone says something that he doesn't mean, he doesn't remember saying it
 (b) Stories: of מלווים who hid witnesses and tried to get לווים to agree to testimony – when they said "no" – found to be rejected and witnesses (who were lying in hiding) could not testify
 (i) Inference (ר"פ): if the מלווה says עדיי אתם and the לווה is silent = acquiescence → valid
 (c) Story: man was called "שטרות holder"; protested that he only had one, but then denied that debt
 (i) ד"נ: a person may wish to present himself as less wealthy than he is → believed
 (d) Parallel: with heirs; where we deny notion that עשוי להשביע את עצמו – they paid ½
 (i) Counter: ר' חייא extended principal to heirs, they kept ½, but he refused to revisit 1st case – כבר הורה זקן
 2 Note: addendum to ר' יוחנן's ruling – we do not advance arguments for a מסית (?)
 (a) Clarification: text added that we are not טוען for someone (who isn't טוען himself) in ממונות
 (i) But: we are טוען in נפשות – except in case of מסית, as per v. 6 and v. 7 (נחש)
 1. Tangent: v. 7 (and vv. 8-9) are examples of גורע כל המוסיף גורע
 iii Then: we check other witnesses; if they are in agreement, ב"ד discusses matter and votes
 1 If: it is 2 vs. 1, ruling follows 2; but if 1 says "I don't know", even if other 2 agree, they add דינים